

جوانانانی که جاه

بزرگ می‌شود!))
می‌شود!))
کارساده‌ای نی
تازگی، ایده
استقلال‌ودری
مسئولیت‌ها

زهره احمدزاده
خبرنگار چار دیواری
خیلی اوقات اگر پای درددل پدر و مادران سن و سال داری که جوان در خانه دارند، بنشینید، وقتی از شیطنت‌ها و چالش‌های فرزند کوچک‌تان گله و شکایت می‌کنید، با این پاسخ آنها مواجه می‌شوید که «دعا کن مشکلات‌شان در همین حد و اندازه بماند، زیرا وقتی بچه‌ها

همه چیز از کودکی آغاز می‌شود

راستش را بخواهید افرادی که دوران کودکی خوبی را نگذرانده باشند، در دوران نوجوانی و جوانی با چالش‌های بیشتری مواجه می‌شوند و والدین در برخورد با آنها با مشکلات بیشتری مواجهند. پس اگر در دوران کودکی و زمان شکل‌گیری شخصیت فرزندتان با او به درستی رفتار نکرده‌اید و به دنبال یادگیری طرز صحیح برخورد با کودک، تشویق و تنبیه درست و بجای او نبوده‌اید، در دوره جوانی باید صبوری بیشتری به خرج دهید و احتمالاً با شخصیتی عصبی و استقلال طلب‌تر مواجه باشید؛ جوانی که قصد دارد به گونه‌ای هر آنچه را فکر می‌کند در دوران کودکی از آن محروم‌ش کرده‌اید از شما مطالبه کند، بنابراین بهترین توصیه‌ای که می‌توان به کسانی که فرزندان‌شان در سنین کودکی هستند داشته باشیم، این است که دوران کودکی را جدی بگیرید؛ زیرا درختی را که ریشه‌هایش کج رشد کرده، نمی‌توان به یکباره صاف کرد و باید هزینه‌اش را بدهید!

فرزند زمانه خویش بودن

امام علی(ع) در مورد لزوم تطبیق تربیت فرزند با زمان خویش می‌فرماید: فرزندان‌تان را به انجام آداب خودتان و اندازید؛ زیرا آنان برای زمانی، غیر از زمان شما آفریده شده‌اند. همین حدیث پر نور امام علی به خوبی گویای آن است که نباید والدین دوران جوانی خود را با دوران جوانی فرزندشان مقایسه کنند و نباید از او بخواهند مانند آنها زندگی و رفتار کند یا لباس بپوشد. ما می‌توانیم فرزندان‌مان را راهنمایی کنیم و برای این کار هم شیوه‌های نصیحت‌گونه را باید دور ریخت، بلکه باید به آنها مشورت داد و با منطق و گفت‌وگو کار را پیش برد.

اولین و اساسی‌ترین قدم

سعی کنید از همان دوران کودکی با فرزندان‌تان ارتباط خوب و صمیمانه‌ای برقرار کنید به گونه‌ای که در دوران جوانی به بهترین دوستان فرزندان‌تان تبدیل شوید. اگر شما هم در برقراری ارتباط با فرزند جوان‌تان با مشکل مواجهید باید بدانید اگر پدر و مادر قدری صبوری کنند و با آرامش به حرف‌های بچه‌های‌شان گوش دهند حتماً خیلی از گره‌ها باز می‌شود. هنگامی که جوانان حس امنیت داشته باشند، می‌توانند با پدر و مادر خود حرف بزنند، آن‌ها هم بدون ترس از طرد شدن، مورد تحقیر قرار گرفتن و مورد مقایسه قرار گرفتن. در این صورت آن جوان، پدر و مادر خود را محرم اسرار دانسته و ارتباط خوبی برقرار می‌کند. البته این اولین و اساسی‌ترین قدم است.

امرو نهی ممنوع

صحبت کردن با جوانان زبان و منطق خودش را دارد. برای آن‌که از جوانان‌تان خواسته‌ای داشته باشید این خواسته را به شکل امر و نهی بیان نکنید، بلکه با محبت و دوستانه‌ای او بخواهید تا کاری را برای‌تان انجام دهد. امر و نهی کردن به نوجوان و جوان می‌تواند در آنها حالتی تدافعی ایجاد کرده و موجب شود تا به خواسته شما توجهی نداشته باشند.

همراهی و همدلی

همدلی و همراهی برای همه افراد و در تمام مراحل زندگی مهم است و برای جوانان مهم‌تر. بی‌تفاوتی و سهل‌انگاری نسبت به رفتار و گفتار جوان، برهم زنده آرامش اوست. در عین حال باید حواس‌مان جمع باشد برای هدایت جوان در رسیدن به اهدافش باید در نهایت متانت و بدون دخالت مستقیم یا تحمیل، او را همراهی کنیم. در واقع باید در مسائل با او همدلی کرد و از دریچه نگاه او به قضایا و اتفاقات نگریست. خوب گوش دادن به جوان، سبب می‌شود او از والدین بیاموزد که چگونه با آنها همدلی کند. بنابراین والدین باید ضمن بیان احساسات خود برای جوان، احساس او را نیز درک و تلاش کنند تا با کمک جوان راهی برای حل مسائل بیابند؛ زیرا در چنین شرایطی است که جوان آمادگی و پذیرش بیشتری برای متقاعد شدن دارد.

دورانی برای تکامل شخصیتی

جوانی، آخرین مرحله‌ای است که فرد می‌تواند شخصیت خود را تکمیل و از نظر فکری و رفتاری، در باورها و ارزش‌های خود تجدید نظر کند. امام علی(علیه السلام) در نامه‌ای به امام حسن(علیه السلام) فرموده است: «إِنَّمَا قَلْبُ الْخَدَثِ كَالْأَرْضِ الْخَالِيَةِ مَا أُلْقِيَ فِيهَا مِنْ شَيْءٍ قَبِلَتْهُ؛ قلب جوان همچون زمین آماده و مستعد کشت است که هر بذری در آن پاشیده شود، می‌پذیرد.» یادگیری در دوره جوانی افزون بر اصل پذیرش، از نظر کیفیت نیز در سطح بالایی قرار دارد و پایدارتر از دیگر دوره‌هاست. امام کاظم(علیه السلام) فرموده است: «مَنْ تَعَلَّمَ فِي شَبَابِهِ كَانَ يَمْتَلِكُ الرُّشْمَ فِي الْخَجَرِ؛ کسی که در جوانی علم بیاموزد، مانند نقشی که بر سنگ کنده شود، در جان او نقش می‌بندد.» این تشبیه از آن روست که جوان از توانایی زیادی برخوردار است و به خوبی می‌تواند مفاهیم را بفهمد، تجزیه و تحلیل کند و به یاد بسپارد.

برخورد صحیح با جوانان در

رفتار امام علی(ع)

امام علی(ع)، مشورت‌گرفتن و اهمیت به نظر جوانان را شیوه رفتاری مناسب با آنان می‌دانند و این‌گونه توصیه می‌کنند: «هنگامی که در پیشامدی احتیاج به مشورت داشتی، ابتدا به جوانان مراجعه نما، زیرا که آنان ذهنی تیزتر و حدسی سریع‌تر دارند، سپس (نتیجه) آن را به نظر بزرگسالان و پیران برسان تا پیگیری نموده، عاقبت آن را بسنجند و راه بهتر را انتخاب کنند، زیرا تجربه آنان بیشتر است.»
امیرالمومنین(ع) همچنین به نادیده گرفتن برخی خطاهای جوانان و گذشت از اشتباهات‌شان توصیه می‌نماید: «هرگاه جوان را توبیخ کردی، برخی خطاهای او را نادیده بگیر، تا توبیخ تو، او را به مقابله وادار نسازد.»

محبت و احترام

انسان ذاتاً دوست دارد مورد محبت و احترام دیگران قرار گیرد اما در دوران جوانی این نیاز به محبت بیشتر آشکار می‌شود، زیرا استعداد‌های انسان در این دوره کاملاً شکوفایی می‌شود و گرایش‌های طبیعی و فطری وی به فعلیت می‌رسد. خانواده باید این نیاز جوان را درک کند، با او رفتار محترم و محبت‌آمیز داشته باشد. اشباع‌نشدن نیاز جوان به محبت و احترام از سوی خانواده، زمینه‌پیدایش بسیاری از نگرانی‌های روحی و روانی، اضطراب، استرس و ترس‌های غیرمنطقی را در وی ایجاد می‌کند. در مقابل اما با احترام به فرزندان جوان‌مان و محبت به آنها در عمل آنها را در مقابل بسیاری از انحرافات و چالش‌ها بیمه می‌کنیم. چراکه رفتار ما با جوان و نوجوان‌مان در میزان گرایش آنها به گروه همسال و این‌که در دام‌هایی همچون اعتیاد گرفتار بشوند به طرز قابل ملاحظه‌ای کاهش خواهد یافت.

